

Bakteryjna cętkowość pomidora - *Pseudomonas syringae* pv. *tomato* (Okabe) Young, Dyet et Wilke

1. Systematyka

Rząd: *Pseudomonadales*
Rodzina: *Pseudomonadaceae*
Rodzaj: *Pseudomonas*

2. Biologia i opis choroby

Źródłem infekcji są najczęściej resztki roślinne pozostawione w glebie oraz porażone nasiona. Bakterie rozprzestrzeniają się z kroplami wody podczas silnych opadów deszczu oraz mechanicznie w trakcie prac pielęgnacyjnych. Patogen wnika do liści przez aparaty szparkowe oraz uszkodzoną skórę. Pierwsze objawy mogą wystąpić już po 5-6 dniach od infekcji. Rośliny porażane są już w fazie rozsady, stając się w ten sposób źródłem wtórnej infekcji. Rozwojowi choroby sprzyja umiarkowana temperatura (około 20 °C).

3. Opis uszkodzeń rośliny

Choroba atakuje pomidory uprawiane w polu i pod osłonami. Symptomy choroby mogą występować na wszystkich częściach nadziemnych rośliny. Na skórcie zielonych owoców pojawiają się liczne, drobne (0,5 - 1,5 mm) powierzchniowe, ciemno-brunatne plamki, często lekko wzniesione i ostro rysujące się na tle otaczającego je przejaśnienia. Na dojrzewających owocach te brunatne plamki bardziej ciemnieją. Na liściach tworzą się liczne drobne (około 2 mm), nekrotyczne plamki z żółtą obwódką.

Bakteryjna cętkowość pomidora – objawy w fazie rozsady pomidora

Bakteryjna cętkowość pomidora – objawy na liściach

Bakteryjna cętkowość pomidora – objawy na łodydze

Bakteryjna cętkowość pomidora – objawy na owocach

4. Metodyka wykonania obserwacji

Od fazy rozwojowej (skala BBCH 1/19) mogą być widoczne pierwsze objawy choroby na liściach i łodydze w postaci ciemnych plamistości. Choroba może wystąpić we wszystkich fazach rozwojowych roślin i trwać aż do końca zbiorów. Obserwacje nasilenia choroby należy rozpocząć z chwilą wystąpienia pierwszych objawów choroby na poszczególnych częściach roślin i kontynuować aż do końca zbiorów owoców, oceniając stopień nasilenia choroby na podstawie procentu porażonej powierzchni liści, pędów i owoców. Ocenę porażenia wykonać w 4-5 miejscach na plantacji na próbie 50 liści, pędów lub owoców, stosując 6-stopniową skalę:

0 – brak objawów choroby

1 – 1-3 plamy na liściu (pierwsze objawy chorobowe na roślinie – 1%)

2 – 4-10 plam na liściu (porażenie od 1% do 6%)

3 – 11-25 plam na liściu (porażenie od 6% do 20%)

4 – 26-50 plam na liściu (porażenie od 20% do 50%)

5 – >50 plam na liściu (porażenie powyżej 50%)

5. Próg zagrożenia i terminy zabiegów

Nasilenie choroby zależy od warunków uprawy, podatności odmian i stopnia zasiedlenia nasion przez sprawcę choroby. Większość uprawianych odmian pomidorów w polu i pod osłonami wykazuje podatność na tą chorobę i wymaga profilaktycznej ochrony chemicznej. Zabiegiem ograniczającym źródło infekcji jest odkażenie podłoża do uprawy, pomieszczeń i sprzętu używanego do produkcji rozsady. Zaleca się stosować 3-4 letnią przerwę w uprawie roślin psiankowatych. Wysiewać zdrowe i odkażone nasiona. Nie

prowadzić prac pielęgnacyjnych gdy rośliny są mokre lub pokryte rosą. Stosować profilaktyczne opryskiwanie roślin od fazy wzrostu roślin (skala BBCH 2/22).

6. Ocena szkodliwości

Choroba jest groźna we wszystkich fazach rozwojowych pomidorów (skala BBCH 1/19), jednak największa szkodliwość występuje w okresie dojrzewania owoców pomidora (skala BBCH 8/81-89). Owoce z plamami są dyskwalifikowane jako surowiec dla przetwórstwa.